

PROTOKOLL

fört vid Reumatikerförbundets stämma 2-3 juni 2018 på Steam Hotel, Västerås

Närvarande röstberättigade: förbundsstämmoombud, förbundsstyrelseledamöter samt av Riksorganisationen Unga Reumatiker utsett ombud (bilaga 1)

Övriga närvarande: adjungerande i förbundsstyrelsen, revisorer, valberedning, gäster, observatörer samt personal från förbundskansliet (bilaga 1)

§ 1 Förbundsstämmans öppnande

Lotta Håkansson, förbundsordförande:

"Varmt välkomna till stämman här i Västerås, ombud, gäster och medarbetare.

Nu samlas vi i två dagar för att ta en del beslut om motioner och stadgar och en del andra viktiga beslut för organisationen men vi har också möjlighet att umgås, träffa gamla och nya bekanta, utbyta idéer och erfarenheter

Innan jag drar igång allt ska vi hälsas välkomna till Västerås av Kommunstyrelsens 1e vice ordförande Amanda Agestav
Ordet är ditt!"

Amanda Agestav (KD), vice ordförande i Västerås stads kommunstyrelse, hälsade alla välkomna till Västerås.

Lotta Håkansson, förbundsordförande:

"Tack Amanda för det välkomnandet!

Vår lilla aktivitet på centralstationen igår gjorde att Reumatikerförbundet syntes och att Västeråsare/västmanlänningar vet att vi är här och framför allt är det fler som nu känner till vår kampanj med Apoteket AB som särskilt uppmärksammar artros och att vi dessutom en månad framåt samlar in pengar till vår viktiga forskning.

Min Sverigeresa har nu passerat alla 24 distrikten på ett eller annat sätt och löftet jag gav om att försöka hinna runt till hela landet när jag stod här på ganska darriga ben för ett år sedan är uppfyllt. Det innebär inte att jag sett allt och gjort allt som finns att göra men det har lärt mig en hel del om hur den här organisationen ser ut och vilka plus och minus vi har att jobba med framöver.

Jag har mötts på ett oerhört varmt och välkomnande sätt och med säkert en hel del nyfikenhet och kanske en del skepsis om hur det här skulle gå som jag har stor förståelse för - "att komma helt utifrån och inte kunna något". Men som sagt mycket värme både när jag kommit och när jag lämnat olika distrikt. Tack för det! Det jag sett ute är en hel fantastisk massa hårt ideellt arbetande och kompetenta styrelser och medlemmar som med ganska små ekonomiska medel lyckas åstadkomma mycket bra verksamhet, från norr till söder.

Den nya styrelsen som valdes förra året var som ni vet ny i stora delar och vi har jobbat med att komma ihop som ett lag. Ni ska veta att detta är en oerhört aktiv styrelse och flera av er har fått erfara det genom olika besök, inte minst i samband med representantskap och jubileum, men utöver det har också styrelsen deltagit med liv och lust i alla de frågor vi avhandlat, diskuterat och beslutat om. Så en stor eloge till styrelsen och den energi och kompetens som ni besitter och som gör det extra roligt att få vara med och leda Reumatikerförbundet.

Vi har helt klart många utmaningar framför oss i vårt fina förbund, vi måste bli fler! Vi måste klara av att förnygra och förnya oss för att kunna möta de nya medlemmar vi så väl behöver samtidigt som vi jobbar på med all den fina verksamhet vi redan har förbundsstyrelsen har satt upp ett djärvt mål på 60 000 till 2021, svårt, utmanande, men inte omöjligt! Vi har gjort det förut!

Vi måste synas ännu mer, både för att bli fler men också för att få upp våra frågor högt på dagordningen och påverka den förda politiken och än mer bli en kraft att räkna med. På det temat vill jag ta upp en högst aktuell fråga - folk som faller mellan stolarna - något många i vår organisation vittnat om och skickat sina berättelser till mig. Nu har vi fått svart på vitt att det är riktigt illa. Inspektionen för socialförsäkringen, IFS, kom med en rapport i veckan som sa att särskilt personer med sjukdomar i rörelseorganen är de som i högst utsträckning nekats sjukskrivning och ersättning. Dessutom oerhört ojämnt fördelat över landet där Norrbotten, Jämtland, Västerbotten sticker ut med höga siffror. Inte nog med att sjukvården är ojämlig - även den statligt styrda försäkringskassan agerar ojämligt över landet. Förutsätter att Agneta Karlsson som vi träffar i morgon tar upp något om detta - annars ska jag påminna henne!

En annan fråga som jag tänker nämna något om är forskningen. Vi betalar ut 20 miljoner - störst efter staten - något som vi ska lyfta fram och vara stolta över.

2 (22)
GJH
CF / CB

Att lösa gåtan med reumatiska sjukdomar är vår gemensamma vision och genom alla de forskningsprojekt som vi stödjer så är vi som förbund högst delaktiga i att bidra till att knäcka koden och lösa gåtan.

Och förutom att vi bidrar med pengar till forskning så bidrar vi till forskningen genom våra forskningspartners, som RA-instruktörer, smärtskolor och inte minst artrosskolor som vi från och med nästa år kommer att vara utbildningsanordnare för genom vårt bolag Reuma Utveckling AB - ett fantastiskt sätt att knyta den verksamheten närmre oss som organisation.

Men trots all forskning och nya mediciner, biologiska läkemedel, biosimilarer och JAK-hämmare som den nya generationens läkemedel benämns så gäller det att vi också jobbar för att kunskapen om detta sprids och att vi som organisation kräver att det blir en mer jämlik vård över landet. Något vi kan konstatera gång efter annan att det ser oerhört olika ut från norr till söder, mellan landsting/regioner och inom densamma. Detta gäller inte bara läkemedel utan vården i sin helhet, hur lång tid det dröjer innan diagnoser sätts, hur länge jag behöver vänta på läkarbesök, om och när och var jag får rehabilitering, vilken hjälp som finns att få för att hitta rätt hjälp osv. Detta är frågor som vi tillsammans kan driva mot de beslutsfattare vi har på respektive nivå.

Det leder osökt in på den fråga vi valt till vår valfråga "Rätt till rörelse".

Vi tycker att vi hamnat helt rätt och jag vet att många av er har engagerat er på olika sätt ute i distrikten för att driva denna fråga mot era region- och landstingspolitiker. På central nivå har vi kontaktat riksdagspartier för att få berätta mer och direkt ställa våra krav. Än så länge ligger Centerpartiet bäst till i den dialogen och om en vecka träffar vi Liberalerna. Tänkte ta chansen att pressa Agneta även i denna fråga i morgon så har vi nått Socialdemokraterna också med våra viktiga krav. Vi kommer även vara med i Almedalen och träffa så många partier som möjligt.

Några ord om vår grafiska profil. Många var med på stämman när det beslutades om en ny profil och den 15 mars i år var det dags för lansering (en tidsgräns som faktiskt höll)! Nu har vi levt med den nya loggan, typsnitt mm och visst har det varit lite gny har jag kanske uppfattat på vägen men övervägande positiva tongångar både inne i organisationen - men framförallt utifrån - snyggt och fräscht, till och med proffsigt och modernt! Jättekul tycker jag som var rätt nervös inför det beslutsfattandet i förbundsstyrelsen - årets viktigaste beslut.

Och på tal om vad andra tycker om oss - vi har varit med i en Kantar SIFO undersökning, där kom vi på fjärde plats! Långt före en hel del i mina öron mer namnkunniga organisationer.

Så mycket att vara stolta över - och min tid räcker inte till för att säga allt - men vill redan nu passa på och tacka Leif och alla på kansliet som gör det möjligt för oss genomföra stämman. Tack! Applåd!

Nu har vi tvåa fullspäckade dagar framför oss där vi ska ta en hel del viktiga beslut men också få tid att träffa gamla och nya bekanta och kanske tid att utbyta en och annan ide med varandra. Ser fram emot min första reumatikerstämma som ordförande - Än en gång varmt välkomna hit!

Härmed förklarar jag 2018 års stämma för öppnad.”
Det talade ordet gäller.

§ 2 Fråga om förbundsstämman blivit utlyst i behörig tid och ordning

Lotta Håkansson, förbundsordförande, redovisade datum för kallelse, reseinformation samt utskick av handlingar till stämman.

Kallelsen skickades ut den 5 februari 2018 och handlingar skickades ut den 7 maj 2018.

Förbundsstämman beslöt

att anse stämman utlyst i behörig tid och ordning.

Sture Söderman från Capturian gick igenom mentometertekniken med mötesdeltagarna.

§ 3 Fastställande av röstlängd genom avprickningslistor (bilaga 1)

Lotta Håkansson, förbundsordförande, redovisade att antalet röstberättigade ombud var 77 och antal röstberättigade från förbundsstyrelsen 11, enligt avprickningslistan.

Förbundsstämman beslöt

att fastställa röstlängden till 88 röstberättigade

att avprickningslistan får utgöra röstlängd under stämman.

§ 4 Fastställande av dag- och arbetsordning (bilaga 2)

Lotta Håkansson, förbundsordförande, föredrog dag- och arbetsordning.

Förbundsstämman beslöt

att justera dagordningspunkten 12 a) till ”Stadgeändringar”

att i övrigt fastställa förbundsstyrelsens förslag till dag- och arbetsordning.

§ 5 Val av

a) två mötesordförande

Lotta Håkansson, förbundsordförande, föredrog förslag till mötesordförande; Inger Ros och Carina Forsberg.

Förbundsstämman beslöt

att utse Inger Ros och Carina Forsberg till mötesordförande.

b) två mötessekreterare

Lotta Håkansson, förbundsordförande, föredrog förslag till mötessekreterare; Norah Avielle och Johan Hammarström.

Förbundsstämman beslöt

att utse Norah Avielle och Johan Hammarström till mötessekreterare.

c) två protokolljusterare

Lotta Håkansson, förbundsordförande, föredrog förslag till protokolljusterare; Kerstin Lövgren, Skåne och Mona Eriksson, Göteborg.

Förbundsstämman beslöt

att utse Kerstin Lövgren och Mona Eriksson till protokolljusterare.

d) fyra rösträknare

Lotta Håkansson, förbundsordförande, föredrog förslag till rösträknare; Bengt Båvegård, SLE, Kristina Johansson, Jönköping, Eva Gardell, Gotland och Vidar Sandell, Värmland.

Förbundsstämman beslöt

att utse Bengt Båvegård, Kristina Johansson, Eva Gardell och Vidar Sandell till rösträknare.

Lotta Håkansson, förbundsordförande, avslutade med att yrka bifall till förbundsstyrelsens alla förslag till beslut.

Mötespresidiet tog plats vid podiet och Inger Ros och Carina Forsberg tackade å presidiet vägnar för förtroendet att få leda stämman.

Mötespresidiet gick igenom praktiska detaljer om arbetsordningen under stämman.

§ 6 Rapport om åtgärder med anledning av beslut vid föregående års stämma (bilaga 3)

Inger Ros, mötesordförande, förklarade ordet fritt. Ingen talare begärde ordet.

Förbundsstämman beslöt

att godkänna rapporten och lägga den till handlingarna.

§ 7 Reumatikerförbundets verksamhetsberättelse och årsredovisning för år 2017 (bilaga 4)

Leif Salmonsson, generalsekreterare, och Margaretha Morén, auktoriserad revisor BDO, redogjorde för årsredovisningen för 2017.

Förbundsstämman beslöt

- att** med godkännande lägga verksamhetsberättelsen för 2017 till handlingarna
- att** fastställa och godkänna årsredovisning för 2017 och lägga till handlingarna.

§ 8 Revisionsberättelse för 2017 (bilaga 4)

Roine Hangvar, förtroendevald revisor, och Margaretha Morén, auktoriserad revisor BDO, föredrog revisionsberättelsen.

Förbundsstämman beslöt

- att** med godkännande lägga revisionsberättelse för 2017 till handlingarna.

§ 9 Fastställande av resultat- och balansräkning (bilaga 4)

Förbundsstämman beslöt

- att** fastställa och godkänna resultat- och balansräkningen för 2017 och lägga till handlingarna
- att** fastställa förbundsstyrelsens förslag till disponering av resultatet.

§ 10 Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen

Roine Hangvar, förtroendevald revisor, tillstyrkte att förbundsstämman beviljar förbundsstyrelsen samt generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2017.

Förbundsstämman beslöt

- att** bevilja förbundsstyrelsen och generalsekreteraren ansvarsfrihet för 2017.

Förbundsstyrelsen deltog inte i beslutet.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "CP", "JPH", and "R.B."

§ 11 Medlemsavgift för 2019 (bilaga 5)

Inger Ros, mötesordförande, behandlade både motion nummer 6 och medlemsavgift för 2019 samtidigt.

Monica Holmner, Systemisk Skleros, yrkade att texten skrivs om så att den beskriver hur medlemsavgiften fördelas, till exempel om man redan är medlem i en lokalförening och lägger till riksförening. Texten gör att medlemmarna tycker det är otydligt.

Johan Hammarström, ombudsman, föredrog för rutinerna kring medlemsavgiften.

Hans Håkansson, förste vice ordförande, föreslog att lydelsen skulle förtydligas och att förbundsstämman ska ge detta i uppdrag till förbundsstyrelsen.

Agneta Fredriksson Edin, Västernorrland, yrkade bifall för motion 6.

Hans Håkansson, förste vice ordförande, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut på motion nummer 6.

Gun Lingberth, Stockholm, yrkade att föreningar under 150 stycken medlemmar får mer av medlemsavgiften.

Hans Håkansson, förste vice ordförande, yrkade avslag på Gun Lingberths yrkande samt yrkade på tilläggsyrkande att se över fördelningen av medlemsavgiften.

Ritva Elg, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till Hans Håkanssons förslag.

Mia Thegel, Stockholm, yrkade bifall till Hans Håkanssons förslag.

Gun Lingberth, Stockholm, drog tillbaka sitt yrkande till förmån för Hans Håkanssons tilläggsyrkande.

Förbundsstämman beslöt

- att** medlemsavgiftens storlek samt fördelning mellan föreningar, distrikt och förbund blir oförändrade för 2019
- att** ge förbundsstyrelsen i uppdrag att förtydliga lydelsen för medlemsavgiften
- att** ge förbundsstyrelsen i uppdrag att se över fördelningen av medlemsavgiften
- att** avslå motion nummer 6.

§ 12 Förslag från förbundsstyrelsen

a) Stadgeändringar (bilaga 6)

Carina Forsberg, mötesordförande, föreslog att stämman behandlar och beslutar om stadgarna paragraf för paragraf. Därefter fattar förbundsstämman beslut om stadgeförslaget i sin helhet.

Hans Håkansson, första vice ordförande, föredrog förbundsstyrelsens förslag till stadgeändringar. Det förelåg smärre tryckfel som justeras i det slutliga stadgeförslaget. Hans Håkansson yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Roland Eriksson, Älvsborg, yrkade att man har kvar den nuvarande ordalydelsen gällande samlingsbegreppet reumatiker.

Tommy Olsson, andre vice ordförande, yrkade på förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Förbundsstämman beslöt

att fastställa samlingsbegreppet reumatiker i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Paragraf 1

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 1.

Paragraf 2

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 2.

Paragraf 3

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 3.

Paragraf 4

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 4.

Paragraf 5

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 5.

Paragraf 6

Carina Forsberg, mötesordförande, behandlade både paragraf 6 och motion nummer 11, 12 och 13 samtidigt.

Cajsa Helin Hollstrand, Unga Reumatiker, yrkade bifall till motion nummer 11.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "JPH", "CF", and "RH".

Tommy Olsson, andre vice ordförande, yrkade bifall på förbundsstyrelsens förslag till avslag på motion nummer 11.

Omröstning genomfördes via mentometer.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nummer 11 med röstsiffrorna 53-35, 3 avstod.

Caroline Liljegren, Stockholm, yrkade bifall till motion nummer 12:s tredje att-sats.

Tommy Olsson, andre vice ordförande, yrkade bifall på förbundsstyrelsens förslag till avslag på motion nummer 12.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nummer 12.

Caroline Liljegren, Stockholm, yrkade bifall till motion nummer 13:s tredje att-sats.

Cajsa Helin Hollstrand, Unga Reumatiker, yrkade bifall till motion nummer 13.

Margreth Halvarsson, Bohus län, yrkade avslag på motion nummer 13 enligt förbundsstyrelsens förslag.

Hans Håkansson, förste vice ordförande, yrkade avslag på motion nummer 13 enligt förbundsstyrelsens förslag.

Omröstning genomfördes via mentometer.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion 13 med röstsiffrorna 72-15, 1 avstod

att fastställa paragraf 6.

Paragraf 7

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 7.

Paragraf 8

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "NK", "JPH", "CF", and "BE".

att fastställa paragraf 8.

Paragraf 9

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 9.

Paragraf 10 (ny paragraf)

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 10.

Paragraf 11 (ny paragraf)

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 11.

Paragraf 10 (gamla paragrafen)

Carina Forsberg, mötesordförande, behandlade både paragraf 10 (gamla paragrafen) och motion nummer 14 och 15 samtidigt.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nummer 14.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nummer 15.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 10 (gamla paragrafen).

Paragraf 11 (gamla paragrafen)

Kenth Fick, Jämtlands län, yrkade att sista datum för föreningarnas årsmöten skall fortsätta vara den 28 februari.

Tommy Olsson, förste vice ordförande, yrkade på förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Omröstning genomfördes via mentometer.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "CF" and "JPH".

att fastställa paragraf 11 (gamla paragrafen) med röstsiffrorna 52-27, 9 avstod.

Paragraf 12

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 12.

Paragraf 13

Mia Thegel, Stockholm, yrkade på att tidsfristen för justerat protokoll från distrikt- och föreningsstyrelsernas sammanträden ska vara två månader.

Hans Håkansson, förste vice ordförande, yrkade på förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Kenth Fick, Jämtlands län, yrkade att orden "föreningens medlemmar" stryks.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 13.

Paragraf 14

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 14.

Paragraf 15

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 15.

Paragraf 16

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 16.

Paragraf 17

Hans Håkansson, förste vice ordförande, yrkade på att paragraf 17 ska anses omedelbart justerad.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att fastställa paragraf 17

att paragrafen anses omedelbart justerad.

Handwritten notes and signatures in blue ink, including the name 'Mia' and the date '07-06'.

Susanne Bengtsson, Värmland, yrkade på återremiss till förbundsstyrelsen av förslaget i sin helhet.

Carina Forsberg, mötesordförande, avvisar begäran till återremiss då mötet redan har fattat enskilda beslut om respektive paragraf.

Omröstning genomfördes via mentometer.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att med kvalificerad majoritet anta förslag till nya stadgar med röstsiffrorna 80-7, 1 avstod.

b) Uttalande (bilaga 7)

Lotta Håkansson, ordförande, presenterade förbundsstyrelsens förslag till uttalande:

”Stort glapp mellan utbud och efterfrågan på rehabilitering

En enkätundersökning som Reumatikerförbundet genomfört under våren 2018 visar att det finns ett stort glapp mellan utbud och efterfrågan när det gäller rehabilitering. Reumatikerförbundets medlemmar behöver betydligt mer rehabilitering än de får idag.

Drygt hälften, 57 procent, av de 4696 personer som slutförde enkäten hade inte fått någon rehabilitering alls de senaste 10 åren. En majoritet av dessa, 73 procent, sa att det hade velat ha rehabilitering. 57 procent av de som svarade tyckte inte heller att de fått tillräcklig information om vilka rehabiliteringsinsatser som finns.

Över en miljon personer i Sverige har idag någon reumatisk sjukdom. Det innebär ofta att man lever med smärta, försämrad rörlighet och sämre livskvalitet. Rehabilitering är avgörande för att man ska kunna vara fysiskt aktiv. På sikt minskar rehabilitering också risken för svåra följsjukdomar som kan innebära en för tidig död eller en svår funktionsnedsättning.

Nya mediciner har lett till att sjukdomsutvecklingen i många fall kan bromsas. Men för att få en bättre funktionsförmåga och för att minska sjukdomsbesvären krävs även fysisk träning och rehabilitering, ibland genom teamrehabilitering i varmt klimat, ibland i varmvattenbassäng eller på annat sätt. Teamrehabilitering i varmt klimat ger dessutom en ökad arbetsförmåga.

I dag är tillgången till klimavård ojämlig, landstingen har helt olika principer när det gäller vilka patienter som får tillgång till klimavård, den som har turen att bo inom Stockholms Läns landsting har möjlighet att få tillgång till klimavård, den som bor i Umeå eller Uppsala får vara utan. Det stämmer illa med intentionen i Hälso- och sjukvårdslagen, ”Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på *lika villkor* för hela befolkningen”. Landsting och kommuner prioriterar rehabilitering olika och ibland inte alls. Ofta sägs anledningarna vara att

man tror att biologiska läkemedel gjort att rehabilitering inte längre behövs. Men det är fel, rehabilitering behövs även vid en effektiv läkemedelsbehandling. Det behövs också mer forskning som visar på effekterna av rehabilitering och fysisk träning.

Reumatikerförbundet anser att alla ska ha samma rätt till hälsa oavsett var man bor. Vår vision är ett bra liv för alla reumatiker, ett samhälle där alla kan vara delaktiga utan att hindras av okunskap, otillgänglighet eller brist på vård, stöd och hjälpmedel. Det ska inte bero på bostadsort om man får tillgång till rehabilitering eller inte.

För att göra det möjligt för fler att få tillgång till rehabilitering vill Reumatikerförbundet:

- att det införs ett statligt rehabiliteringsstöd, kopplat till reumatisk sjukdom, där landsting och kommuner kan ansöka om medel för att prioritera till exempel varmvattenbassänger och klimatvård.
- att det finns en medicinsk ansvarig rehabiliterare, MAR, i alla kommuner.
- att landsting och regioner inrättar rehabiliteringskoordinatorer, i enlighet med Socialdepartementets förslag mars 2018, Ds 2018:5."

Förbundsstämman beslöt enligt förbundsstyrelsens förslag

att godkänna förslag till uttalande.

Röstlängden justeras till 87 stycken ombud.

Mötet ajournerades kl. 16:30 den 2 juni.

§ 13 Motioner och yttranden (bilaga 8)

Inger Ros, mötesordförande, föreslog att stämman behandlar motionerna där bara ett förslag till beslut föreligger först.

Motion 1. Insparade kostnader för kommuner och regioner/landsting

Eva Gardell, Gotland, yrkade att förbundsstämman beslutar att förbundsstyrelsen anlitar en hälsoekonom som tar fram nyckeltal.

Elin Hoffner, förbundsstyrelsens föredragande, yrkar bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut och bifall till Eva Gardells tilläggsattsats.

Förbundsstämman beslöt

att anse motionen besvarad

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att anlita en hälsoekonom som tar fram nyckeltal.

Motion 2. Förslag på att vid landets Hälsocentraler införa Reumatikersköterska

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motionen.

Motion 3. Rehabiliteringsplatser

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motionens attsats samt

att bifalla distriktets tilläggsattsats "att arbeta för att rehabplatser inte dras in".

Motion 4. Jämlik vård

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Motion 5. Förbundspolitiskt program

Cajsa Helin Hollstrand, Unga Reumatiker, yrkade bifall till tredje attsatsen och bifall till fjärde attsatsen med tillägg "[...] går i remiss till alla föreningar, distrikt, riksföreningar och Unga Reumatiker [...]".

Lotta Håkansson, förbundsordförande, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut och bifall till Cajsa Helin Hollstrands tilläggsattsats.

Förbundsstämman beslöt

att bifall motionen med tilläggsattsats, "att det intressepolitiska programmet går i remiss till alla föreningar, distrikt, riksföreningar och Unga Reumatiker i god tid före stämman 2020/2021 så att programmet blir hela förbundets och att så många medlemmar som möjligt känner att de har påverkat vad förbundet ska jobba med framöver".

Motion 6. Större del av medlemsavgiften till föreningarna

Beslutades under paragraf 11.

Motion 7. Utbildning av artros- och smärtinformatörer

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

Motion 8. E-postservice från förbundet

och

Motion 9. E-postadresser till föreningarna

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att anse motionerna besvarade.

Motion 10. Tillgänglighetsanpassad ny webbplats

Cajsa Helin Hollstrand, Unga Reumatiker, yrkade bifall till motionen.

Gunilla Göran, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Förbundsstämman beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att utse en referensgrupp

att i övrigt anse motionen besvarad.

Motion 11. Förslag till avslag av stadgekommitténs förslag angående § 6.2

Behandlades under paragraf 12 a).

Motion 12. Stadgeändring dagordning årsmöte/distriktsstämma/förbundsstämma

Behandlades under paragraf 12 a).

Motion 13. Stadgeändring två års mandatperioder i förbundsstyrelsen

Behandlades under paragraf 12 a).

Motion 14. Närvarorätt på distriktsstämma

Behandlades under paragraf 12 a).

Motion 15. Yttranderätt på distriktsstämma

Behandlades under paragraf 12 a).

§14 Rapporter från förbundsstyrelsen

Valfrågan

Eva- Maria Dufva, intressepolitisk chef, rapporterade om valfrågan.

Studieverksamheten

Anne Stiernquist, ombudsman, rapporterade om studiearbetet.

Medlemsstrategin

Johan Hammarström, ombudsman, rapporterade om medlemsstrategin.

§ 15 Övrigt

a) Utdelning av vårdforskningsstipendiet

Lotta Håkansson, förbundsordförande, delade ut vårdforskningsstipendiet 2018 á 25 000 kr till Malin Regardt och gratulerade.

Motiveringen löd som följer:

”Malin Regardt är leg. arbetsterapeut vid Karolinska Universitetssjukhuset och har regelbundet arbetat i myosittteamet. Hon har arbetat kliniskt inom reumatologin sedan år 2000. Hennes kliniska arbete ledde fram till att hon började forska och till disputationen 2014 med

avhandlingen: " Hand function, activity limitation and health-related quality of life in patients with polymyositis and dermatomyositis".

Det var Malins nyfikenhet på hur myositsjukdomen påverkar handfunktion, det dagliga livet och därmed livskvalitén, samt hennes ifrågasättande av litteraturen som säger att myosit främst påverkar stora muskelgrupper som ledde fram till forskningen och avhandlingen.

Efter disputationen har Malin fortsatt med forskning inriktad på handträning och handfunktion för individer med myosit. Hon deltar aktivt i och har en ledande roll i det internationella samarbetet OMERACT för att utveckla patient-rapporterade utfallsmått.

Hennes forskningsarbete har också vidgats genom medverkan i projektet 4D-artriter där Malin arbetar med projektet "Patientens Egen Provhantering". Där utvärderar hon hur vård och delaktighet påverkas både ur ett patient- och ett vårdgivarperspektiv.

Malin Regardt har varit drivande i utvecklandet av rehabiliteringsmodulen i Svenskt Reumatologiskt kvalitetsregister, SRQ. Modulen kommer i framtiden att möjliggöra registerbaserad vårdforskning på ett standardiserat sätt genom registrering av icke-farmakologisk behandling. Dessutom handleder Malin arbetsterapikollegor i vetenskapliga projekt och intar en klar akademisk ledarroll inom vårdforskning vid Karolinska Universitetssjukhuset där hon nu är FoU-ansvarig inom det nya Funktionsområdet för arbetsterapi".

Malin Regardt tackade för stipendiet och höll föreläsning om sin forskning kring myosit.

b) Utdelning av Årets Bästa

Tommy Olsson, förbundsstyrelsen, och Camilla Stenberg, Västerbotten, från Årets Bästa jury, presenterade vinnarna.

Årets bästa medlemsvärvande förening:

Reumatikerföreningen Krokomb

Motivering:

"Krokomb är en glesbygdsvärvande förening som trots sina stora avstånd ökat sitt medlemsantal med 25 %. I andan med Reumatikerförbundets medlemstrategi ansåg vi i juryn att detta är ett utmärkt exempel på att man med små medel kan nå ut till nya tänkbara medlemmar."

Årets bästa intressepolitiska arbete/ Medieinslag:

Reumatikerdistriktet Stockholms Län

Motivering:

"Färdtjänstkommitténs tillgänglighetstest på nya citybanan Odenplan/Stockholm gjorde att uppmärksamheten blev mycket stor i radio, i tidningar och på sociala medier."

Årets bästa hemsida/sociala medier:

Reumatikerföreningen Ljusdal

Motivering:

"En uppdaterad hemsida med bred information ger en levande förening. Reumatikerföreningen Ljusdal visar på hur även en mindre förening kan hålla en inbjudande och aktuell hemsida."

Årets bästa nytänkande förening:

Reumatikerföreningen Gällivare

Motivering:

"Med sitt fokus på integration och nyanlända kvinnor har Gällivare reumatikerförening skapat ett nytänk som ligger helt rätt i tiden. En utveckling som visar på en ömsesidig förståelse i samhället."

§ 16 Förbundsstämman avslutas

Carina Forsberg, mötesordförande, sammanfattade stämmodagarna:

"Incheckning och lära sig att njutarbeta, positivisera samvetet och vara här och nu. Lära av förr och njuta av nu. Se leende mot framtiden. Teknik är fantastiskt och skapar många teamarbetarträffar, skapar samarbeten.

Pengar ej att förglömma, för ej gömmas och kassor ej tömmas. Stadgar för oss men också för andra. Informera- förstås gäller alltid för varandra. Kalendarium – datum, dagar före dagar efter. Lätt att glömma när, var hur, vem. Motionera – en möjlighet att påverka. Motionerna – en valfråga, "allas rätt till rörelse".

Många vi är, fler vi blir. Hur göra där? Det vi av varandra lär- Då blir det folkbildning och vi massor kan lära av varandra och även av andra. Så här var några ord om våra dagar tillsammans, svårt att beskriva allt som hänt och allt vi känt.

Önskar oss alla en fortsatt skön sommar med början av en trygg resa hem. Ta med oss allt och delger de som inte var här. Tack till styrelse, personal och till er ombud. Inget nämnt om boende, maten och kvällarnas underhållning. Där är våra upplevelser säkert lite olika men vi har ju lärt oss, vi är ett gäng njutarbetare! Tack för dessa dagar och lycka till framöver!"

Förbundsstämman passade även på att önska Mats Griph grattis i förskott på 40-årsdagen med sång.

Lotta Håkansson, förbundsordförande, höll sitt slutanförande och tackade alla stämooombud, förbundsstyrelse och kanslipersonal. Lotta Håkansson tackade även mötespresidiet och förklarade stämman för avslutad.

Stämman avslutades kl. 12:05.

Övrigt som hände förbundsstämmodagarna

Fredag 1 juni 2018

Lotta Håkansson, förbundsordförande, hälsade alla välkomna.

Föreläsning av Olof Röhlander, mental styrketränare, som talade om att "njutarbeta".

Lördag 2 juni 2018

Yvonne Enman, forskningshandläggare, höll sitt anförande som hedersdoktor vi Karolinska Institutet:

"Hur fick jag min hatt eller hur bidde det så här?

En nostalgitripp från länge sedan till en doktorshatt.

Det var en gång så har det hänt att jag börjar en föreläsning och det passar också för idag. Det var en gång en ung kvinna som 1981 efter en tids sjukdom till slut fick sin diagnos SLE. Kunskapen som fanns då var långt ifrån vad den är idag, både i övriga samhället och i vården. Jag läste i en bok om sjukdomen, och där stod det att jag hade mellan tre och fem år kvar att leva. Någonstans då bestämde jag mig för att jag skulle leva så *bra* som möjligt under dessa år, och fler än så. Det var väl också då jag först upplevde och såg det skriande behovet av information. Jag och några andra personer med SLE som jag träffat på sjukhuset bestämde oss för att starta en förening för människor med SLE. Resultatet blev Svenska SLE-gruppen. Året var 1983

I början bestod bladet av ett A4 med text på fram- och baksida. Jag intervjuade olika läkare, forskare och personer med SLE och publicerade dessa i vad som kom att kallas SLE-Bulletinen. Och så fortsatte det tills jag började skriva i Reumatikertidningen och så småningom göra forskningsbilagor. Jag gjorde patientberättelser och intervjuade forskare och läkare, jag skrev från konferenser och föreläsningar.

Det blev också att leva med böcker, och annat informationsmaterial. Det blev Läroboken i Reumatologi där min insats var att få in och få ihop texterna och skriva ett eget kapitel. Och nu är den reviderad till en tredje upplaga. Däremellan blev det också en Barnbok i reumatologi.

För mig har alla möten med forskare, läkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster och arbetsterapeuter varit det som gjort att jag orkat gå vidare. Även då när bensåren torterade mig, när kroppen bara ville ge upp fick detta mig att gå på. Att fortsätta berätta, fortsätta skriva. För information och kommunikation är det som fortfarande saknas. Och jag ville och vill förmedla hopp till alla med reumatiska sjukdomar. Hopp och framtidstro om en ljusare framtid tack vare forskningen.

För mig kom forskningen att bli mitt hopp och min framtidstro. Något jag ville tränga djupare in i. Jag blev nyfiken, jag ville lära mer och jag ville ge andra möjlighet att se samma hopp och samma framtidstro. Både för mig och min generation, men också för kommande generationer. Att kunna

se en ny familjemedlem komma till världen, att kunna tänka ja om dina gener ger dig reumatisk sjukdom så kommer ditt utgångsläge att vara bättre än vårt.

För vad är det som efterfrågas när människor hör av sig till oss på Reumatikerförbundet? De vill ha hopp och framtidstro, det vill säga de vill veta var forskningen står. Vad den säger, vilka framsteg som görs, hur svensk forskning förhåller sig till utländsk och det ska gälla den sjukdom och den situation som var och en befinner sig i.

Men också sorg både i forskningen och i skrivandet. Hade forskningen inte tagit så förtvivlat lång tid hade de av våra vänner som dukat under kanske kunnat räddas. Och därmed också någon slags dåligt samvete. Varför fick jag leva vidare och inte du, det borde inte varit så för att... Men forskningens framsteg och det vi skriver om kan också vara jobbigt. Den kan skuldbelägga. Tänk alla goda råd som följer med de rön som visar betydelsen av fysisk aktivitet. Om du bara tränade mer skulle du må bättre osv. Eller rökning, det är faktiskt inte alla som har orken att sluta. Och svårigheterna i att förmedla på ett mjukt men ärligt sätt att även om överlevnaden är bättre nu än tidigare så finns det personer som dör för tidigt. Att inte skrämna människor som redan bär på en rädsla.

Jag tycker det är underbart att se hur forskningen förändrats från ensamfunderingar i en kammare till det samarbete som idag sker mellan forskargrupper där utbytet mellan individer och professioner leder till nya tankekedjor och nya framgångar. Att så många är inblandade. Jag tänker också på den resa som exempelvis sjukgymnasterna/fysioterapeuterna, arbetsterapeuterna och sjuksköterskor gjort där framstegen gör skillnad för det som kallas livskvalitet. Att patienters liv förbättras eftersom de mjuka värdena också får ta plats, där patienter känner att deras röst är värd att lyssnas på. Sådant som gör deras liv enklare. Men också patienter som en aktiv del i forskningen och forskargrupperna.

Så kom den där fredagen när jag slog in blommorna på Coop och telefonen ringde...

Tre hedersdoktorer

MDhc, medicine doctor honoris causa

Medicine hedersdoktorer vid KI har utsetts sedan 1910.

- akademiker som gjort storartade insatser för vetenskapen
- storartade insatser för mänskligheten
- storartade insatser för Karolinska Institutet
- dels personer som inte uppnått doktorsexamen genom formella prestationer men som på andra sätt gynnat forskning och utveckling

En fantastisk skara där det naturligtvis finns framgångsrika forskare, läkare men också personer som skänkt pengar som gjort det möjligt att forska Peter o Jacob Wallenberg, paret Gates. Så finns det andra excellenser drottning Silvia, prinsessan Christina för Röda Korset, Kjell-Olof Feldt ordförande i Hjärnfonden, Gro Harlem Brundtland, Nelson Mandela. Och 1985 Maj Ödman journalist.

Handwritten notes and signatures in blue ink, including initials like 'JPH', 'CF', and '18'.

Susanne Axell

Fråga doktorn drygt en miljon tittare, sprider genom tittarfrågor, reportage och intervjuer, kunskap om medicinska frågor och aktuell forskning patientens perspektiv i centrum. Hennes positiva och välkomnande sätt inbjuder tittarna att ställa sina medicinska frågor, vilket även ger värdefull återkoppling till forskare och läkare om hur väl de nått ut med sin information.

Ingrid le Roux

läkare utbildad vid Karolinska Institutet och sedan 1970-talet bosatt i Sydafrika. År 1979 startade hon en organisation för att ge hälsovård till utsatta kvinnor och barn i en kåkstad utanför Kapstaden. Organisationen, Philani Maternal, Child Health and Nutrition Trust, har därefter vuxit till att omfatta flera hälsokliniker med mödra- och barnavård i Kapstadens kåkstäder. I organisationens så kallade mentormamma-program rekryteras lokala kvinnor, som levt med barn i området och klarat det bra trots de svåra förutsättningarna. De utbildas för att kunna sprida sin kunskap och erfarenhet till andra kvinnor genom hembesök. Organisationens mentormammor finns i dag i flera delar av Sydafrika, i Swaziland och Etiopien. Ingrid le Roux har genom sitt arbete hjälpt hundratusentals afrikanska kvinnor att med egen kunskap och kraft förbättra sin egen och sina barns hälsa, och att skapa ett tryggare liv

Yvonne Enman

Främja samarbeten och kommunikationen mellan forskare och patienter. Hennes insatser som vetenskapsskribent har bidragit till det starka stöd som forskning har hos patienter och allmänhet, bland annat den som rör reumatiska sjukdomar. Forskningsbilagorna Genom en kombination av vetenskaplig insikt och inlevelse i patienters problem och vardag, har texterna bidragit till att öka både förståelsen för forskning hos allmänheten och förståelsen för patienternas behov hos forskare. Genom att delta i undervisning vid Karolinska Institutet har Yvonne Enman också gett studenter och doktorander en inblick i livet med reumatisk sjukdom.

Men hatten hade jag aldrig fått om det inte varit för Reumatikerförbundet som givit mig möjligheten att få förmedla kunskap. Det måste finnas en plattform att utgå ifrån och en plattform där jag och du kan få stöd och känna tillhörighet. Där vi kan fånga styrkan i vår kropp och finna näring för din själ.

Jag hade inte heller fått hatten om jag inte blivit accepterad och insläppt i hela Reumatologi Sverige. Alla de lärosäten och sjukhus över hela Sverige som villigt öppnat sina dörrar och givit av sin tid och sitt tålamod för att jag skulle få skriva om dem och deras forskning och om den vård de ger.

När dekanus satte hatten på mitt huvud kände jag att jag gav röst åt alla er som ger av er själva ideellt, som forskningspartners eller i tjänsten inom reumatikernas värld där det finns så mycket att kämpa för. Där var och en måste välja en bit att arbeta för efter sin egen ork och vilja.

Forskare och forskningen är både nutid och framtid för oss och kommande släkten.”
Det talade ordet gäller.

Handwritten notes in blue ink: "NSPH", "CF", and a signature.

Tomas Magnusson, förbundsordförande i Diabetesorganisationen, tackade för inbjudan och höll ett tal och önskade Reumatikerförbundet lycka till på stämman med fortsatt bra diskussioner. Lotta Håkansson, ordförande, tackade för lyckönskningarna.

Under förbundsstämmans middag lördag kväll spelades jazzmusik av Västerås storbandsjazz.

Söndag 3 juni 2018

Vid start av stämmoförhandlingarna höll Agneta Karlsson, statssekreterare på Socialdepartementet ett anförande till stämmodeltagarna.

Inger Ros, mötesordförande, passade på att hålla ett anförande utifrån sin roll som förbundsordförande i Riksförbundet HjärtLung. Lotta Håkansson, ordförande, tackade Inger Ros för sitt anförande.

Carina Forsberg, mötesordförande, talade om ABF och dess studieverksamhet som erbjuds ute i landet.

På Inger Ros, mötesordförande, anmodan presenterade Leif Salmonsson, generalsekreterare, all närvarande förbundskanslipersonal på stämman. Förbundsstyrelsen fick också presentera sig.

Mötessekreterare:

Norah Avielle

Mötessekreterare:

Johan Hammarström

Mötesordförande:

Inger Ros

Mötesordförande:

Carina Forsberg

Justerare:

Mona Eriksson, Göteborg

Justerare:

Kerstin Lövgren, Skåne